

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ)**

**ΠΡΟΣ: ΥΠ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβ/κου
Ελέγχου**

Τμήμα Γ'

Ταχ. Δ/ση : Λ. Αλεξάνδρας 11
Τ.Κ. : 114 73
Πληροφορίες : Α. Πουρνάρας
Τηλέφωνο : 210 – 641.7959
FAX. : 210 – 641.7932
Email : sec.dipa@prv.ypeka.gr

Θέμα : Απόψεις επί της υπ' αριθ. 2337/15.1.2022 Ερώτησης της Βουλής των Ελλήνων με θέμα: «Διαμαρτυρίες κατοίκων και Συλλόγων του Δήμου Κηφισιάς για την ανακατασκευή του Α/Κ (Ανισόπεδου Κόμβου) Βαρυμπόμπης και για την εγκατάσταση διοδίων στους Α/Κ Βαρυμπόμπης-Αγίου Στεφάνου»

Σχέτ. : Η με α.π. 2337/15.1.2022 (α.π. ΔΙΠΑ/4163/267/17.1.2022) Ερώτηση του κ. Κυρ. Βελόπουλου (Προέδρου Κόμματος, Βουλευτή Λάρισας)

Σε απάντηση της ως άνω σχετικής Ερώτησης και όσον αφορά στα ερωτήματα που περιλαμβάνονται εις αυτήν, σε σχέση με το οδικό έργο του αυτοκινητόδρομου ΠΑΘΕ στην περιοχή του Α/Κ Βαρυμπόμπης, σας γνωρίζουμε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΔΙΠΑ, τα εξής:

1. Ο υφιστάμενος Ανισόπεδος Κόμβος (Α/Κ) Βαρυμπόμπης περιλαμβάνεται λειτουργικά στο τμήμα «Μεταμόρφωση – Υλίκη» του αυτοκινητόδρομου Π.Α.Θ.Ε., που αρχίζει στον Α/Κ Μεταμόρφωσης (Χ.Θ. 10+624, με αρχή χιλιομέτρησης το κέντρο της Αθήνας) και καταλήγει στη Χ.Θ.90+500 λίγο πριν την Υλίκη, και έχει συνολικό μήκος περί τα 80km. Το συνολικό υποέργο του ΠΑΘΕ από Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης) μέχρι τον Μαλιακό (Σκάρφεια), συγκαταλέγεται στα έργα παραχώρησης και εμπίπτει στις διατάξεις και πρόνοιες του ν.3555/2007 (Α' 81) «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου «Ιονία Οδός» από Αντίρριο μέχρι Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης) – Μαλιακός (Σκάρφεια) και Συνδετηρίου Κλάδου του ΠΑΘΕ Σχηματάρι – Χαλκίδα και λοιπές διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε από το Ν.4219/2013 (Α' 269) «Κύρωση των Συμφωνιών Τροποποίησης των συμβάσεων παραχώρησης των μεγάλων οδικών έργων και ρύθμιση συναφών θεμάτων».
2. Για τη λειτουργία και τις εργασίες βελτίωσης - συντήρησης του οδικού τμήματος «Μεταμόρφωση – Υλίκη», έχουν εγκριθεί περιβαλλοντικοί όροι με την υπ' αριθ. 126119/8.2.2007 Κ.Υ.Α. Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (βάσει της ΜΠΕ που τη συνοδεύει), όπως ανανεώθηκε η ισχύς της έως 17.9.2028 με την υπ' αριθ. 61030/1796/17.9.2028 (ΑΔΑ: 7ΖΕΑ4653Π8-4ΒΨ) Απόφαση του Γεν. Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας, και τροποποιήθηκε με:
(i) Την υπ' αριθ. 200817/23.7.2012 (ΑΔΑ: Β41Α0-545) Απόφαση του Γεν. Διευθυντή Περιβάλλοντος του Υπ. Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιμ. Αλλαγής, ως προς την ολοκλήρωση του παράπλευρου οδικού δικτύου (1η Τροποποίηση),
(ii) Την υπ' αριθ. 200858/25.7.2012 (ΑΔΑ: Β4120-ΛΒ8) Απόφαση του Γεν. Διευθυντή Περιβάλλοντος του Υπ. Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιμ. Αλλαγής, ως προς το σταθμό εξυπηρέτησης πελατών του Μετωπικού Σταθμού Διοδίων Αφιδνών (2η Τροποποίηση),

(iii) Την υπ' αριθ. 145495/21.01.2015 (ΑΔΑ: 7Υ800-ΘΜ8) Απόφαση του Γεν. Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπ. Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιμ. Αλλαγής, ως προς τους χώρους στάθμευσης, τις θέσεις σταθμών εξυπηρέτησης αυτοκινητιστών και τα πλευρικά διόδια Οινόφυτων (3η Τροποποίηση),

(iv) Την υπ' αριθ. 1170/16.01.2018 (ΑΔΑ: Ψ7ΣΒ4653Π8-6ΙΠ) Απόφαση του Αναπλ. Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας, ως προς τους ανισόπεδους κόμβους Κηφισιάς και Βαρυμπόμπης, καθώς και την προσθήκη πλευρικών διοδίων Αγίου Στεφάνου και Βαρυμπόμπης (4η Τροποποίηση),

(v) Την υπ' αριθ. 54395/1335/15.1.2019 (ΑΔΑ: 9Ω374653Π8-ΑΓΕ) Απόφαση του Γεν. Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας, ως προς την αντικατάσταση τριών γεφυρών στους κόμβους Ριτσώνας, Θήβας και Αταλάντης (5η Τροποποίηση),

(vi) Την υπ' αριθ. 70928/4601/2.11.2021 (ΑΔΑ: 6ΦΡΗ4653Π8-ΣΙΥ) Απόφαση του Γεν. Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας ως προς: α) τις τεχνικές διαφοροποιήσεις από την επικαιροποίηση του οριστικού σχεδιασμού του Α/Κ Βαρυμπόμπης, β) τις προσωρινές κυκλοφοριακές ρυθμίσεις στον κόμβο των οδών Ελαίων και Ερμιόνης Δήμου Κηφισιάς, γ) την προσαρμογή / συμμόρφωση του περιεχομένου της στο νεότερο κανονιστικό πλαίσιο (6η Τροποποίηση).

Επισημαίνεται ότι στις εν λόγω διοικητικές πράξεις (ΑΕΠΟ) έχουν συμπεριληφθεί όλοι οι απαραίτητοι και κατάλληλοι όροι, μέτρα και περιορισμοί, για την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της άμεσης και ευρύτερης περιοχής και την ισορροπημένη ένταξη του έργου στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής.

3. Κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου (συνολικά) και την έκδοση των ανωτέρω ΑΕΠΟ, τηρήθηκαν όλες οι ισχύουσες διατάξεις της κείμενης εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, περιλαμβανόμενης της αξιολόγησης - διαβούλευσης - δημοσιοποίησης Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ). Οπότε για το έργο και τις αναμενόμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις από αυτό, διενεργήθηκε μια ολοκληρωμένη διαδικασία που βασίστηκε σε μια επιστημονικά τεκμηριωμένη εργασία (Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων), η οποία εκπονήθηκε με σαφή στοιχεία και ορθολογικές μεθόδους, κοινά αποδεκτές στο διεθνές επιστημονικό πεδίο της εκτίμησης και αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων για έργα και δραστηριότητες, και η οποία περιελάμβανε (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά):

- εξέταση εναλλακτικών λύσεων ως προς τον σχεδιασμό,
- συγκριτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων ως προς τις επιπτώσεις τους στο φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής, έτσι ώστε να επιλεγεί η βέλτιστη περιβαλλοντικά λύση,
- αναλυτική εξέταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της βέλτιστης περιβαλλοντικά λύσης, και πρόταση συγκεκριμένων μέτρων αντιμετώπισης τους, για την ισορροπημένη ένταξη του έργου στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής, τα οποία και εγκρίθηκαν με την ΑΕΠΟ.

Η ΜΠΕ, ως εργαλείο εκτίμησης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων αποτελεί το βασικό μέσο εφαρμογής της αρχής της πρόληψης, και εκπονήθηκε/συντάχθηκε από ομάδα αρμοδίων επιστημόνων: α) εντοπίζει τις δυνητικά αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις που θα προκύψουν από τη κατασκευή και λειτουργία του οριστικού σχεδιασμού του Α/Κ Βαρυμπόμπης στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, β) αντιμετωπίζει επαρκώς τις επιπτώσεις αυτές στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση του περιβάλλοντος στην περιοχή και τη τελική κατάσταση που θα διαμορφωθεί και γ) προτείνει συγκεκριμένα μέτρα, όρους και περιορισμούς, που διαφυλάσσουν την περιοχή από ενδεχόμενη υποβάθμιση και τα οποία ενσωματώνονται στην ΑΕΠΟ (βλ. σημείο 2).

4. Συγκεκριμένα για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του οριστικού σχεδιασμού του Α/Κ Βαρυμπόμπης, υποβλήθηκε ΜΠΕ που καταχωρήθηκε στο ΗΠΜ με ΠΕΤ:1907149916, διότι ο προηγούμενος εγκεκριμένος περιβαλλοντικός σχεδιασμός για τον Α/Κ δεν δύναται να υλοποιηθεί και να ολοκληρωθεί, αφενός γιατί παρουσιάζονται δυσχέρειες κατά την κατασκευή των δύο νέων γεφυρών πάνω από τον αυτοκινητόδρομο (λόγω εμπλοκής τους με σοβαρά υπόγεια δίκτυα Ο.Κ.Ω καθώς και μηκοτομικής τροποποίησης του αυτοκινητόδρομου) και αφετέρου γιατί θα παρουσιαστεί κυκλοφοριακή ανεπάρκεια (σε αποδεκτή στάθμη εξυπηρέτησης) το έτος 2023. Επιπλέον κατά τη φάση κατασκευής του Α/Κ Βαρυμπόμπης είναι αναγκαία η κατασκευή προσωρινών νέων έργων στον κόμβο των οδών Ελαιών και Ερμιόνης, με την επισήμανση ότι κατά την έναρξη λειτουργίας του Α/Κ Βαρυμπόμπης αυτά καθαιρούνται και επανέρχεται η υφιστάμενη κατάσταση στην περιοχή.
5. Στο πλαίσιο της δημοσιοποίησης και δημόσιας διαβούλευσης της ΜΠΕ διατυπώθηκαν και περιήλθαν εις γνώσιν της Υπηρεσίας μας, ενστάσεις και παρατηρήσεις επί του περιεχομένου της (υπ' αριθμ. 87/2020 Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής, Ψηφίσματα του Δήμου Κηφισιάς και του Κοινοτικού Συμβουλίου Εκάλης κατόπιν της υπ' αριθμ. 437/2019 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Κηφισιάς, με α.π. 46717/10-12-2019 έγγραφο της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Κηφισιάς με τη συνημμένη τεχνική έκθεση για τις κυκλοφοριακές επιπτώσεις των υπό αδειοδότηση έργων), που διαβιβάστηκαν στο Φορέα Σχεδιασμού του Έργου (Τμήμα Κατασκευής Έργων Αττικής, Κεντρικής, Δυτικής & Βορείου Ελλάδος της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών), προς ενημέρωση όπως επίσης και εξέταση και διατύπωση απόψεων επί των θεμάτων που τίγονται. Εν συνεχεία ο Φορέας Σχεδιασμού του Έργου παρείχε τις απαραίτητες διευκρινήσεις, απόψεις και απαντήσεις επί των θεμάτων που κρίθηκαν ότι αποτελούν επαρκή στοιχεία τεκμηρίωσης για το σχηματισμό πλήρους τεχνικής άποψης, ενώ από την αξιολόγηση και στάθμιση τους διαπιστώνεται ότι τα θέματα που τέθηκαν απαντήθηκαν στο σύνολο τους επαρκώς και συνάγονται οι κάτωθι διαπιστώσεις:
 - (i) Το σύνολο των εργασιών που απαιτούνται για την επικαιροποίηση του οριστικού σχεδιασμού του Α/Κ Βαρυμπόμπης, ως Έργο Παραχώρησης, διέπονται από τις διατάξεις του ν.3555/2007 (Α'81), ενώ η επικαιροποίηση του σχεδιασμού γίνεται με σκοπό την ορθή και επαρκή εξυπηρέτηση των κυκλοφοριακών κινήσεων σε συνδυασμό με τα μεγέθη των κυκλοφοριακών φόρτων και τα οφέλη που αποκομίζονται είναι πολλαπλά (ποιότητα σε συνδυασμό με βέλτιστες υπηρεσίες συντήρησης και εξυπηρέτησης, βελτίωση της ασφάλειας και ελαχιστοποίηση κινδύνων). Συγκεκριμένα σε σύγκριση με τον περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο ανισόπεδο κόμβο, η επικαιροποίηση του σχεδιασμού του Α/Κ:
 - Απαιτεί λιγότερη έκταση καθώς η συνολική επιφάνεια του εδάφους που θα καταληφθεί είναι μικρότερη κατά 5,7 στρέμματα περίπου συγκριτικά με το σχεδιασμό του αδειοδοτημένου έργου
 - Έχει καλύτερη στάθμη εξυπηρέτησης που επιδέχεται βελτίωση οποτεδήποτε αυτή απαιτηθεί
 - Δεν επηρεάζει την υφιστάμενη κυκλοφορία της Εθνικής Οδού (κατά την κατασκευή)
 - (ii) Η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την επικαιροποίηση του οριστικού σχεδιασμού του Α/Κ Βαρυμπόμπης, καθώς και τις προσωρινές παρεμβάσεις επί της οδού Ελαιών – Ερμιόνης διεξήχθη με τον πληρέστερο δυνατό τρόπο, με υποβολή μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων η οποία τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση και διαβιβάσθηκε προς γνωμοδότηση στις συναρμόδιες αρχές, βάσει των απαιτήσεων του ν. 4014/2011.
 - (iii) Το σύνολο των περιβαλλοντικών θεμάτων που τέθηκαν κατά τη δημοσιοποίηση και διαβούλευση και που αναδείχθηκαν έχουν εξεταστεί, ενώ το μείζον ζήτημα της εγκατάστασης και λειτουργίας διοδίων δεν σχετίζεται με την υπό εξέταση μελέτη, καθώς έχουν αδειοδοτηθεί με προηγούμενη διοικητική πράξη. Ειδικότερα:

α) Η περιβαλλοντική αδειοδότηση των πλευρικών διοδίων του Α/Κ Βαρυμπόμπης διέπεται από τους όρους και περιορισμούς της με α.π. 126119/8.2.2007 Κ.Υ.Α. όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 1170/16.01.2018 (ΑΔΑ: Ψ7ΣΒ4653Π8-6ΙΠ) Απόφαση του Αναπλ. Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας, ενώ η υλοποίηση εμπίπτει στις πρόνοιες της παραγράφου 24.2.2 του άρθρου 24.2 της Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώθηκε με το Ν. 3555/2007 (Α'81). Ωστόσο βάσει του υπ' αριθ. ΓΔΣΥ/302462/1.11.2021 εγγράφου της Γεν. Δ/σης Συγκοινωνιακών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, στις 8/10/2021 συνάφθηκε Συμφωνία μεταξύ του Υπουργού Μεταφορών και Υποδομών και του Παραχωρησιούχου Νέα Οδός Α.Ε., στην οποία προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η αναστολή της υλοποίησης των πλευρικών σταθμών διοδίων των Κόμβων Βαρυμπόμπης και Αγίου Στεφάνου καθώς και του Μετωπικού Σταθμού Διοδίων Σχηματαρίου μέχρι την 31/12/2024, οπότε προβλέπεται η λειτουργία του νέου αναλογικού συστήματος χρέωσης διοδίων τελών που προωθείται άμεσα εκ μέρους του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

β) Ως προς τη συμβατότητα των υπό αδειοδότηση έργων με το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αττικής (ΡΣΑ 2021), σύμφωνα με τη τεκμηρίωση της ΜΠΕ, η τροποποίηση του Α/Κ Βαρυμπόμπης σε συνδυασμό με τα έργα προσωρινού χαρακτήρα επί της οδού Ελαιών – Ερμιόνης, δεν έρχονται σε αντίθεση με τις προβλέψεις και κατευθύνσεις του άρθρου 8 του ΡΣΑ για τη συγκεκριμένη χωρική υποενοότητα Βορείας Αττικής.

γ) Όσον αφορά στις περιβαλλοντικές και κυκλοφοριακές επιπτώσεις, σύμφωνα με τη τεκμηρίωση στο αντίστοιχο κεφάλαιο της ΜΠΕ, η τροποποίηση του Α/Κ Βαρυμπόμπης σε συνδυασμό με τα έργα προσωρινού χαρακτήρα επί της οδού Ελαιών – Ερμιόνης αναμένεται να βελτιώσει τις περιβαλλοντικές και κυκλοφοριακές συνθήκες της άμεσης και ευρύτερης περιοχής, ενώ οι δυνητικές επιπτώσεις κατά την κατασκευή χαρακτηρίζονται προσωρινές και αναστρεψίμες, και αντιμετωπίζονται με τους περιβαλλοντικούς όρους της ΑΕΠΟ αφού περιλαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από χωματουργικές διαμορφώσεις και εργασίες που θα εκτελεστούν. Σε κάθε περίπτωση προβλέπεται και εφαρμόζεται η παρακολούθηση του έργου (Πρόγραμμα Παρακολούθησης), που αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων, καθώς βάσει αυτής ελέγχεται και αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των μέτρων και κρίνεται εάν απαιτούνται πρόσθετα.

δ) Όσον αφορά στις χρήσεις γης στην περιοχή Αδαμών του Δήμου Κηφισιάς, σύμφωνα με τη τεκμηρίωση στο αντίστοιχο κεφάλαιο της ΜΠΕ, τα έργα προσωρινού χαρακτήρα επί της οδού Ελαιών – Ερμιόνης δεν επιφέρουν μόνιμη χρηστική αλλοίωση της περιοχής για μεγάλο χρονικό διάστημα ή σε ευρεία κλίμακα, ενώ η απόδοση της έκτασης ξανά στο Δήμο θα είναι σε καλύτερη κατάσταση μετά από την εκπόνηση ειδικής φυτοτεχνικής μελέτης αποκατάστασης πρασίνου.

ε) Σχετικά με την επιβάρυνση του τοπικού οδικού δικτύου (προσωρινή διακοπή λειτουργίας του Α/Κ Βαρυμπόμπης και χρήση της οδού Ελαιών – Ερμιόνης), δεν αναμένεται αξιοσημείωτη μεταβολή (σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση), αφού βάσει της εκτίμησης της ΜΠΕ, η προσωρινή αύξηση του συνόλου των χρόνων διαδρομής δεν θα υπερβαίνει το 5%, η μείωση της μέσης ταχύτητας κίνησης οχήματος θα είναι κατά 2 Km/h, ενώ το επίπεδο εξυπηρέτησης θα επιβαρυνθεί προσωρινά κατά 3%.

Είμαστε στη διάθεση σας για οιαδήποτε διευκρίνιση.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ της ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΝΙΚΑ